63ste Jaargang No. 5303 DAGBLAD Maandag 29 December 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt niet op Zon- en feestdagen. Abonnementsprijs Curaçao en Bonaire ƒ 2.—, Aruba, Suriname en de Bovenwindse Eilanden ƒ 2.50, buitenland ƒ 3.— per maand, bij vooruitbetaling. Advertentieprijs ƒ1.— per cm. kolomlengte.

Uitgave van de Paulus-Drukkerij te Curaçao. Hoofdredacteur Ad. Versney. Adres voor directie, redactie en administratie: Conscientiesteeg 27. Postbus no. 80, telefoon Directie en Administratie no. 1550, Redactie no. 1858.

Agent voor Aruba, Oranjestad, J. E. Croes, Nassaustraat 376; voor Aruba, San Nicolas, G. D. Hofstee. Bankiers, Hollandsche Bank Unie, N.V., Maduro & Curiel's Bank, beide te Willemstad, Curaçao, Nederlandse Crediet-bank N.V., bijkantoor te Venray (Nederland).

Griekse probleem bedreigt de wereldvrede

Victor Emmanuel van Savoye overleed te Alexandrie

Monarchisten zullen rouwdienst houden

DE TOESTAND IN GRIEKENLAND.

De Griekse legerstrijdkrachten vochten nog steeds tegen de guerrillabenden in de buurt van de stad Konitsa slechts 6 kilometer van de Albaanse grens verwijderd. De strijd wordt door sneeuw en regen gehinderd. Konitsa bleef in regeringshanden, alhoewel het verdedigend garnizoen geheel en al geïsoleerd werd. Men schatte, dat ongeveer 23 guerrillabataljons deel nemen aan de strijd is ongeveer 6900 manschappen. Het strijdgebied is een triangel, waarvan de lijnen lopen van Konitsa ten Zuid-Westen van Kalpakis, dan Noordwaarts naar de brug van Bourozani ongeveer 14 kilometers ten Westen van Konitsa. De strijd is het heftigst langs de weg van Kalpaki naar de brug.

Ondertussen kwam te Athene de zeer verstrekkende wet tot stand, waarbij de communistische partij, haar zusterpartijen en de linkervleugel van de Eam buiten de wet gesteld werden. Straffen van 20 jaar tot de dood toe werden vastgesteld voor personen, die trachten de regering met geweld omver te werpen, die de afscheiding van een of ander deel van Griekenland begunstigen of die met zulke doelstellingen sympathiseren.

REGERINGSTROEPEN IN KONITSA.

Uit Athene berichten regeringsbronnen, dat een brigade versterkte Griekse troepen, zich een weg gebaand heeft door de belegering der Guerrilla's en tot het hart van de stad Konitsa is doorgedrongen. Konitsa ligt vlak bij het front van Albanië.

Men neemt aan, dat deze brigade een deel is van de door de regering aangekondigde troepen, die een nieuw offensief beginnen tegen de rebellen in Konitsa.

De Guerilla's hebben getracht, Konitsa te veroveren om aldaar het hoofdkwartier van de „onafhankelijke communistische regering" te vestigen.

Griekse regeringstroepen zijn de Kalpaki hoofdweg gepasseerd op negen mijl ten Zuidwesten van Konitas. Voorts blijkt dat een sterke eenheid van ongeveer 44.000 uitgewekenen, gepoogd hebben, de stad Konitsa te zuiveren, doch hun aantal is aanmerkelijk door de Guerrilla's verminderd.

De regeringstroepen, die nu een offensief ondernemen, worden gesteund door de Griekse Luchtmacht, van uit de basis Ivannina, op ongeveer 25 mijl ten Zuiden van Konitsa.

Het helder weer van gisteren heeft de Griekse luchtmacht in de gelegenheid gesteld, aanzienlijke schade aan te brengen onder de rebellen. De verliezen der regeringstroepen zijn niet onbelangrijk.

VICTOR EMMANUEL VAN ITALIË †.

Te Caïro werd de dood gemeld van ex-koning Victor Emmanuel ten gevolge van een longontsteking. Men heeft nog geen voorbereidingen getroffen voor de begrafenis, daar men eerst Humberto wil raadplegen, die uit Portugal moet overkomen. Aan de stervenssponde bevonden zich exkoningin Helena en zijn dochters.

Koning Emmanuel was eens de afgod van zijn volk, maar in het na-oorlogse Italië had hij slechts weinig aanhangers. De grootste prestige en toegenegenheid bezat hij na de eerste wereldoorlog, doch in de loop der jaren verminderde dit geleidelijk. De aanvaarding van Mussolini als dictator kostte hem de loyaliteit der Italiaanse liberalen. De laatste populariteit verloor hij, toen Italië bondgenoot werd van Duitsland en de ongelukkige oorlog begon. Zelfs de Italiaanse monarchisten verloren veel van hun eerbied voor de koning, toen zij overtuigd werden van zijn koppige weigering om af te treden, waardoor onherstelbare schade werd toegebracht aan de volksstemming in 1946. Koning Emmanuel bracht Mussolini tot de macht onder de dreiging van de theatrale mars der zwarthemden naar Rome.

Toendertijd vroeg maarschalk Pietro Badoglio de koning om hem een paar regimenten te geven, waarmede hij de revolutie zou kunnen neerslaan. De koning antwoordde: „Ge zijt waarschijnlijk een uitstekende generaal, maar ik heb andere plannen en bovendien verlang ik geen bloedvergieten."

Victor Emmanuel kon eindelijk wraak nemen voor al de jaren, dat hij de tweede viool speelde onder Mussolini, toen hij in Juli 1943 het grootste aandeel had in het verwijderen van Mussolini. Het was in de tijd, toen de successen der Geallieerden in de Middellandse Zee een koerswijziging nodig maakten. Victor Emmanuel was echter te laat. Hij gaf onder de vorm van een wapenstilstand in samenwerking met Badoglio, Italië over aan de Geallieerden, maar zag dat de Duitsers het land in een slagveld veranderden.

Nadat hij eindelijk een schuilplaats vond bij de Geallieerden, die hij bestreden had, veroordeelde hij openlijk Hitler en Mussolini. De Italianen kwamen daardoor echter niet onder de indruk, als zij zich de lange jaren van dictatuur herinnerden. Van de glorie aan zijn naam verbonden bleef weinig over en de reputatie, die hij zich won in de eerste jaren van zijn regering, was verdwenen. Toen trachtte de koning wanhopig de positie van zijn familie te redden. Toen de Geallieerden in 1944 Rome veroverden, gaf Victor Emmanuel zijn koninklijke voorrechten over aan Humberto als luitenant-generaal van het Koninkrijk. Hierdoor bleef hij slechts koning in naam, alhoewel hij hoofd bleef van het Huis van Savoye. Het publieke criticisme bleef echter bestaan.

Op 9 Mei speelde Victor Emmanuel zijn laatste kaart. In een poging om de monarchie te redden tekende hij de afstandsverklaring van de troon ten gunste van Humberto. Met koningin Helena vertrok hij naar Alexandrië, waar koning Farouk van Egypte hem welkom heette. Zijn bezoek was echter in scherp contrast met dat van het jaar 1933, toen hij eveneens in Alexandrië aankwam. Voordat de afgetreden koning de Italiaanse kruiser verliet richtte hij zich tot de zeelieden, die op het dek van het schip stonden opgesteld en zeide hij: „Vaarwel, gij zijt de mannen, waarvan ik mijn hele leven gehouden heb."

Er zijn geen aanwijzingen, dat het stoffelijk overschot van de ex-koning overgebracht zal worden naar Italië, waar het in een nis van het pantheon zal worden begraven. In Maart jl. verbood de Constituerende Vergadering van Italië de terugkeer van de exkoning en Humberto naar Italiaans grondgebied en werd bevel gegeven hun eigendommen in beslag te nemen.

Het hoofd van het huis van Humberto, generaal Grazziani, deelde Humberto het nieuws van zijn vaders dood mede. Na meer dan een minuut stil in zijn stoel gezeten te hebben, stond Humberto op en zeide hij: „Ik kan het nauwelijks geloven." Hij wilde het avondblad zien, waarin op de voorpagina de foto stond van Victor Emmanuel en een bericht uit Alexandrië over zijn dood. Hij vroeg toen om enige tijd alleen te blijven en trok zich geruime tijd terug om in een kleine bidplaats te bidden voor zijn vader. Na de thuiskomst van drie zijner kinderen vertelde hij hen zelf het nieuws. Humberto had steeds vurig verlangd zijn vader nog eens te kunnen spreken. De gemalin van Humberto verblijft met haar oudste zoon in Zwitserland.

HOE VICTOR EMMANUEL STIERF.

Woensdag kreeg Victor Emmanuel een dubbele longontsteking, toen hij zich voorbereidde om tezamen met zijn familie het Kerstfeest te vieren. De koning stierf rustig, zonder een woord te spreken, na bijna dertig minuten buiten kennis te zijn geweest. Hij werd bijgestaan door dokter Magriorino Peta, die hartspecialist en patholoog is aan het Italiaanse hospitaal te Alexandrië. Hij werd Zondag aan het bed van de koning geroepen, die in een villa woonde in een voorstad van Alexandrië.

De dokter verklaarde, dat hij de exkoning onderzocht en bevond, dat zijn toestand catastrofaal was. De koning was rusteloos, toen Peta in de slaapkamer kwam en zeide, dat hij het haatte om op bed te liggen. Hoe spoedig kunt gij mij weer op de benen zetten, vroeg hij, want ik heb nog zo vele dingen te doen en ik heb veel werk. Hij vroeg om uit bed genomen te worden en we plaatsten hem in een leuningstoel. maar na enige ogenblikken brachtten wij hem weer in bed. Hij klaagde, dat hij niet kon ademhalen. Aan de sponde van Victor Emmanuel bevonden zich zijn gemalin ex-koningin Helena, haar oudste dochter Yolanda met haar echtgenoot graaf Calvi di Bergolo, en haar tweede dochter de vroegere koningin Giovanna van Bulgarije. De dokter zeide, dat hij bij de koning bleef tot bij zijn dood. Ongeveer een half uur, voordat de dood intrad, viel Victor Emmanuel half in slaap. Hij stierf zonder een woord te spreken. Voor zijn dood zag hij zijn kleinkinderen niet meer.

Na een slapeloze nacht vertrok Humberto van het vliegveld te Lissabon op weg naar Alexandrië. Hij werd vergezeld door zijn broeder de hertog van Genua, generaal Graziani, generaal Giasiani, de hertog van Dusmet en professor Castillani, allen in het zwart gekleed.

LEGERKAMP OVERVALLEN.

Een bende, die volgens de politie bestond uit personen van de Joodse ondergrondse beweging, bestormden het Britse legerkamp Tel Litwinsky nabij Tel Aviv. Een Britse soldaat werd gedood en de bende ging er van door met een grote partij geweren.

De politie zeide, dat de aanvallers gevechtskleding en stalen helmen droegen. Zij drongen het kamp binnen door de omheining van ijzerdraad door te knippen en vielen vervolgens de voorraadplaats van wapenen aan onder de bescherming van zeer hevig geweervuur.

Een bende Joden viel ook een convooi aan langs de grens, waarbij een Arabische korporaal gewond werd. Drie andere werden gewond.

TWEE NIEUWE PARTIJEN IN FANKRIJK.

Robert Eunson seinde uit Parijs dat er gedurende de laatste week in Frankrijk twee nieuwe partijen zijn ontstaan.

De eerste partij is ontstaan door een splitsing der anticommunisten in de partij van de arbeid, die de naam gekozen hebben van „Werklieden Macht", de tweede partij heeft het licht gezien, doordat de rechts georienteerde aanhangers van de Gaulle een nieuwe jeugdbeweging hebben aangekondigd, die de naam zal dragen van „Hereniging der Franse Jeugd".

De „Werklieden Macht" staat onder leiding van de Fransman Leon Jouhaux. Deze macht is in het leven geroepen vanwege een onenigheid tussen Jouhaux en de communistische arbeid leiders tijdens de jongste stakingen.

De aanhangers van Jouhaux houden het niet geheim dat zij pogingen doen om de goedkeuring te krijgen voor een Wereld federatie der vakbonden.

Tijdens een vergadering te Parijs heeft de Noordamerikaanse delegaat James B. Carey verklaard: „Heel de wereld weet wat Leon Jouhaux voor de arbeidersbeweging gedaan heeft.

Het ontwerp van de jeugd organisatie verschilt bijna niet van de tientallen andere jeugdbewegingen in Frankrijk. Deze nieuwe jeugdorganisatie is van belang vanwege twee factoren, tw. zijn potentiële omvang en om zich in de Franse Volkspartij van Generaal de Gaulle verder te ontwikkelen.

VLIEGTUIGONGELUK.

Gisterenmorgen verongelukte een Indisch transport vliegtuig nabij New Delhi. Het vliegtuig was op weg naar Bombay en stortte neer, kort nadat het van het vliegveld Karachi opsteeg.

Negentien passagiers en vier leden van de bemanning verloren het leven.

TREINONGELUK.

Nabij het station Torre del Bierzo ontspoorde een mailtrein op weg naar Madrid. Er waren één dode en drie gewonden te betreuren. De oorzaak van het ongeluk is echter niet bekend.

De passagiers die zich in de twee wagons bevonden, liepen lichte verwondingen op.

het nieuws van vandaag

Zondagmorgen overleed in een voorstad te Alexandrië Victor Emmanuel, eens koning-keizer van het Italiaanse rijk. Ver van zijn volk en beroofd van al de luister van zijn staat stierf zacht en kalm de vorst, die jarenlang het wel en wee moest hoeden van zijn volk. In 1900 besteeg Victor Emmanuel de troon als opvolger van Humberto I. Hij was toen 31 jaar oud. Tijdens Wereldloorlog I werd hij zeer populair wegens zijn dapperheid en later beweerden de geschiedenisboeken en encyclopedieën dat hij zich nog populairder maakte door zijn gewillige samenwerking met Mussolini.

Deze mening is natuurlijk nu verouderd. De telegrammen spreken over het tanen van zijn populariteit en de droeve figuur, die hij sloeg tijdens zijn laatste regeringsjaren. Was hij werkelijk zulk een droeve figuur? De geschiedenis zal oordelen, zoals zij er zovelen geoordeeld heeft. Alhoewel de geschiedenis ook niet altijd de juiste oordelen velt. Het tafereel van zijn sterven, omringd door zijn naaste familie, geeft ons een vredig beeld Oprecht ook lijkt ons de droefheid van zijn oudste zoon, die treurt om het heengaan van deze oude man. Moge God hem genadig zijn. Een aparte studie zou het zijn des konings houding weer te geven ten aanzien van het Vaticaan. De-Gasperi wordt door de dood van de ex-koning weder in moeilijkheden gebracht. In Maart jl. werd het Huis van Savoye vervallen verklaard van alle rechten op een mogelijke troon en werden de goederen door de Staat in beslag genomen. Er zijn echter ministers, die een telegram van deelneming wensen te sturen aan ex-koningin Helena. Daar de Italiaanse regering de vorstelijke personen nu echter als privé personen beschouwt, zal zij daartoe niet overgaan. Sommige ministers zonden persoonlijk rouwbeklag. De monarchisten zullen een rouwdienst houden op 4 Januari in de kerk van de H. Maria der Engelen of in het 19-eeuwen oude pantheon, waar de vader en de grootvader van de vorst begraven liggen. Ondanks alle tegenstellingen bracht de dood van Victor Emmanuel grote ontroering in Italië. Men vergete niet, dat het land nog millioenen monarchisten telt.

Engeland waarsrhuwde indirect de Noordelijke buren van Griekenland, dat hun erkenning van de zogenaamde vrije Griekse regering der rebellen ten zeerste de toestand in de wereld zal verslechteren. De Engelsen en Noordamerikanen houden dringende besprekingen over de Griekse quaestie.

Het nieuwste snufje: de geluidsspiegel

Interessante demonstratie in Curom-Studio

Een bandje, dat is alles

Wie zich op de hoogte wil houden van wat er op technisch gebied te koop is, kan van de ene verbazing in de andere vallen. Vooral in de laatste wereldoorlog heeft de techniek met reuze sprongen vorderingen — die helaas niet altijd een verbetering van het beschavingspeil betekenden — gemaakt en zo stroomden uit een ware hoorn des overvloeds de producten van het menselijk vernuft op de wereldmarkt.

Over plastic, atoombommen en radiografisch bestuurbare raketten hebben we reeds meer dan genoeg gehoord.

Maar van de „sound-mirror", een technisch wonder, kortelings door de Curom in gebruik genomen, konden we het bestaan haast niet vermoeden.

Totdat de heren F. Visser en B. v. Rees ons in de Curomstudio confronteerden met dit technisch gehooralbum.

Het apparaat bestaat uit een aantal knopjes, twee schijven, die kunnen ronddraaien, een luidspreker, enkele snoeren en een microfoon. Het geheel ligt in een zwarte koffer — kan dus overal mee naar toe genomen worden — en weegt slechts 35 kilo. Wanneer men nu door de microfoon spreekt of de microfoon opsteit voor een spelende radio, dan kan men na een minuut reeds het gesprokene of de radiomuziek weer beluisteren.

Immers — en wij schrijven dit alsof het de meest eenvoudige zaak ter wereld is — het geluid wordt opgenomen op een smalle gemetaliseerde papierstrook, die van de ene naar de andere schijf loopt. Deze band kan een redevoering van 50 minuten met gemak „nemen". Wanneer men dan uitgesproken is, laat men de band teruglopen, enige manipulaties aan het mecaniek en klaar is Kees en tot Uw verbazing hoort U Uw eigen stem, zuiver, natuurgetrouw het gesproken woord weergevend, uit de luidspreker komen.

Maar dan beseffen wij daar in die Curom-studio, dat die zelfde koffer een revolutie teweeg zal brengen in de gramafoon wereld.

Wie wel eens in een opname studio van gramafoon platen geweest is, wordt getroffen door de kostbare apparatuur, ellenlange en afmattende herhalingen van de solist, want eer dat de „matrijs" goed is, zijn er al heel wat mis opnamen geweest. Als de matrijs goed is, kan eerst worden overgegaan tot het maken van de zwarte schijven.

Maar dat koffertje in de Curom en die papier strook met dezelfde eigenschappen als papier bezit, spot met alles wat de techniek van de gramafoon opname betreft.

Stel U voor, dat U zich behoorlijk thuis voelt op het klavier, en U wenst Uw spel vast te leggen op de plaat. U voelt niets voor een gang naar de studio, waar de spanning van de opname ongetwijfeld Uw spel zal beïnvloeden. Welnu, even de microfoon van de „sound-mirror" voor uw piano in Uw gezellige huiskamer. U speelt, U bent klaar, U draait de band terug en U hoort Uw spel. Wacht, die vierde maat van dit of dat gedeelte bevat enkele fouten, geen nood.

U laat de band over een andere knop lopen, de band wordt gedemagnetiseerd, of anders gezegd, de band wordt „schoongeveegd" en is weer voor nieuw gebruik klaar. U kunt dan de bewuste passage rustig overspelen.

Welk een genoegdoening om U zelf enige minuten daarna te horen spelen.

Duitse vinding.

Opmerkelijk van die oorspronkelijk Duitse vinding — na de capitulatie hebben de Amerikanen in Duitsland een apparaat gevonden, vereenvoudigd en technisch geperfectioneerd — is wel, dat zo'n band geheel schoongeveegd kan worden. Ook kunnen deze banden apart bij besteld worden.

Ongekende mogelijkheden.

In de aanhef van ons artikel spraken wij over een album. Immers, waar het foto toestel bij allerhande gebeurtenissen de gevierde vriend is om dit op de gevoelige plaat visionair vast te leggen, zo zal de „geluidsspiegel" U jaren later nog vertellen hoe baby de eerste klanken liet horen of hoe Marietje voor het eerst en hoe mooi viool spelen kon.

En als nu deradio een prachtig concert uit zendt, wel zet de microfoon er voor en U hebt Uw concert op de band en ten allen tijde kunt U nog eens genieten.

Ook vóor de Curom liggen heel wat mogelijkheden in dit apparaat. Er zullen meer medewerkers kunnen worden aangetrokken, sprekers en solisten kunnen zich rustig voorbereiden. Fouten en onjuistheden worden uitgeveegd.

Belangwekkende uitzendingen uit het buitenland kunnen worden opgevangen en voor de Curom luisteraars worden uitgezonden.

Plaatselijke gebeurtenissen kunnen worden „verslagen" en desnoods met muziek worden gemonteerd. Wij denken aan de hoorspelen, kortom, het zou ons in dit plaatsbestek te ver voeren hierop dieper in te gaan.

Reeds heeft de Curom de sound-mirror in practijk gebracht.

Zo heeft men de Kerstrepitities van het protestants mannenkoor voor de Curaçaose persvertegenwoordigers afgedraaid. En op de Kerstdagen heeft men de verschillende Kerstgebeurtenissen op een band kunnen verenigen en als een soort Kaleidoscoop de luisteraars kunnen aanbieden.

En laten we eerlijk blijven, ook Uw verslaggever ziet er wel heil in. Laten de Staten maar tot diep in de nacht vergaderen, Uw verslaggever blijft thuis, het koffertje neemt de honneurs waar. En welk statenlid zal dan nog durven zeggen dat hij dit of dat niet gezegd heeft?

CURAÇAO

DE KERSTVIERING VAN DE MILITAIREN.

De Dienst Welzijnszorg van de Landmacht Curaçao heeft eer van het onvermoeide werken tijdens de voorbereidingen voor het uitgebreide Kerstprogramma. Dit begon de 1e Kerstdag met een kostelijk Kerstdiner voor de militairen van elke rang in de prachtig versierde eetzaal van het Kamp Suffisant. Het menu zag er uitstekend uit en toen om twee uur de koffie ter tafel kwam, glunderde sergeant-kok Luysterburg van genoegen toen hij zo weinig resten in zijn domein zag terugbrengen.

Om 8 uur 's avonds vond in de — eveneens door de echtgenoten van de militairen smaakvol versierde — cantine een eenvoudige Kerstviering plaats, welke na 9 uur werd bijgewoond door Z. E. de Gouverneur en de Kapt.-Adj. Van de Laarschot. Deze avond werd ingeleid door de ZeerEerw. Pater Eli, die Christus' geboorte herdacht en wees op de verantwoordelijke taak van St. Jozef, die de uittocht naar Egypte leidde en later vele dagen ging zoeken om zijn Zoon te vinden. Er was voorts zang van Mevr. Meijer Frank van Ommeren en van een gedeelte van het Gemengd Koor van Emmastad. De Kapitein Roosen vertelde het eeuwenoude kerstverhaal en bleek later een uitnemend violist te zijn. Zijn optreden werd aan de piano begeleid door mevr. Sterk. Een en ander werd onder doodse stilte gevolgd en toen ds. Zijlstra de avond met een kort woord sloot, vormde dit de afsluiting van een bijeenkomst, die bij de meeste militairen nog vele jaren lang in het geheugen zal blijven.

In de pauze had de uitreiking plaats gevonden van de pakketten van de Niwin en die van het R. K. Militair Tehuis.

Op de Tweede Kerstdag had Welzijnszorg een voetbaltournooi georganiseerd, waaraan zes verenigingen deelnamen. Dit tournooi had een uitstekend verloop en t.en Zaterdagmiddag de laatste wedstrijden moesten worden gespeeld, was de spanning tot het uiterste gestegen. Na het tournooi kwamen drie verenigingen met een gelijk aantal en zelfs met hetzelfde doelgemiddelde in de cantine Suffisant, waar de Commandant Landmacht Curaçao, de Lt.-Kol. Van Dun de prijs-uitreiking verrichtte. Na loting was het resultaat: 1 Asiento, 2 P.S.V. 3 S.V.A., 4 Willemstad, 5 Marine en 6 De West. Na de prijsuitreiking werd tot in het holst van de nacht gezellig gedanst, waarbij Sergeant-Majoor Schoenmakers de leiding had.

De niet-voetballers hadden de Tweede Kerstdag doorgebracht op Westpunt en ook deze groep ziet met veel genoegen terug op deze picknick, welke onder leiding stond van Sergeant-Majoor van Oosterhout.

NACHTMIS IN DE GEVANGENIS.

Ook in de gevangenis had een gezongen nachtmis plaats met Kerstmis. De zang werd verzorgd door enkele dames van het koor der H. Rozenkranskerk van Pietermaai.

Na afloop werden versnaperingen uitgedeeld, die waren klaargemaakt en bekostigd door de Zusters van Pietermaai. Ook kreeg iedere gevangene een pakje cigaretten, een Kerstcadeau van den heer Palacios.

BURGEMEESTER WOUTERSSTRAAT.

In Beneden-Leeuwen, waar de zwager van gouverneur Kasteel, de notaris Baltussen woont, besloot de gemeenteraad met algemene stemmen een nieuw aan te leggen weg te noemen naar de oud-gouverneur van Curaçao. De straat heet Burgemeester Wouterstraat.

Oud-gouverneur Wouters was voor zijn Curaçaose ambtsperiode o.a. burgemeester in Leeuwen en woont daar momenteel in ruste.

R.K. KERK DIENST OP OUD EN NIEUW.

In de Kerk van Groot Kwartier is er op oudejaars avond om 7 uur plechtig lof met gezangen en oudejaarspreek.

Voor de Curom zal pater M. Mohlman een oudejaars overdenking houden.

H. DE WIT PARLEMENTAIR-REDACTEUR.

Onlangs berichtten wij dat de oud-redacteur van de „Beurs- en Nieuwsberichten", de heer H. de Wit zijn functie bij het departement van Overzeese gebiedsdelen als hoofd van de voorlichtingsdienst, afd. West Indische Zaken, heeft neergelegd.

Thans vernemen wij, dat hij per 1 Januari benoemd is tot parlementair redacteur van de Regionale Dagbladpers.

PASSAGIERSLIJST SS „BREDA".

Per ss. „Breda" dd. 23 December van Amsterdam en te Curaçao verwacht dd. 9 Januari 1948 zijn met bestemming Curaçao de volgende personen vertrokken: Hr. G. Okinena (in transito naar Venezuela); Mej. P. Viergever; Hr. C. Schuler; Hr. P. M. Stuurman.

Verder zijn er passagiers met bestemmingen aan de Westkust van Zuid Amerika aan boord.

KERSTSPEL OP HABAAI.

De toneelzaal van Habaai was Zondagavond in feesttooi. De gebrekkige kinderen voerden een eenvoudig en sober Kerstspel op. Maar juist door die soberheid sprak dit Kerstspel ons dieper in het gemoed aan.

Ontroerend was het te zien, hoe deze kinderen geheel in hun eigen spel opgingen en hun uiterste best deden om het zo goed mogelijk te doen. Met grote wilskracht wisten zij hun lichamelijke tekortkomingen aan hun spel te passen.

Onder de vele aanwezigen merkten wij o.m. op Zijne Excellentie Mgr. P. I. Verriet, Zijne Excellentie Gouverneur dr. P. A Kasteel, de voorzitter van de Staten, de directeur van de openbare Gezondheidsdienst, fraterdirecteur Odulphinus, de Overste van Brakkeput, de financiële commissie van de B.J.M. bazaar en tal van anderen.

Na een welkomstwoord door de Secretaris van de Stichting, verschenen de kinderen in prachtige gewaden op het toneel.

Het grote Kerstgebeuren werd hier op eenvoudige wijze uitgebeeld. Deze kinderen tot zulke prestaties te brengen, dwingt aller bewondering af. Ze hebben alles gedaan om door hun spel, hun dankbaarheid te tonen, voor alles wat vooral de Financiële Commissie heeft weten te bewerkstelligen.

De Secretaris van de Stichting dankte Zusters en Verpleegster Nanda voor de buitengewone inspanning, die zij zich ten opzichte van de kinderen getroost hebben.

De kleine pauzes tussen de diverse gedeelten werden op keurige wijze verzorgd door een trio hetgeen door iedereen zeer op prijs gesteld werd. De aanwezigen werden uitgenodigd om ook eens een bezoek te brengen aan de kinderen in hun dagelijks werk.

Alle lof voor deze prettige en eenvoudige avond.

NEDERLANDSE ARTISTEN NAAR DE WEST.

Van bevoegde zijde ontvingen wij nadere bijzonderheden over de plannen tot het doen optreden van Nederlandse artisten in de West.

Het ligt in de bedoeling dat onder auspiciën van de N.V. De Bataafse Petroleum Maatschappij (waarvan de C.P.I.M. een dochteronderneming is), het volgend jaar elke twee maanden door Nederlandse artisten op verschillend gebied uitvoeringen zullen worden gegeven zowel te Emmastad als te Willemstad en op Aruba. Ook speciale kinderuitvoeringen staan op het programma.

Met de organisatie der uitvoeringen belast zich te Emmastad de Vereniging van Geëmployeerden der Koninklijke Shell, te Willemstad de Curaçaose Kunstkring en te Aruba de Arubaanse Kunstkring, geassisteerd door de plaatselijke afdelingen van het Algemeen Nederlands Verbond en van de genoemde personeelsvereniging.

Als eerste evenement komt op dit programma voor het optreden van de violist Theo Olof in de week van 21 tot 28 Januari 1948. Over leven en werken van deze kunstenaar, een der beste jongere violisten, waarover Nederland momenteel beschikt, hopen wij binnenkort het een en ander te kunnen mededelen.

Curaçao en Aruba mogen zich gelukkig prijzen met dit mooie initiatief van de B.P.M., dat er toe zal bijdragen het culturele leven hier tot verdere bloei te brengen en de banden tussen Nederland en dit gebiedsdeel te verstevigen.

Gezien de belangstelling welke hier voor Nederlandse kunstuitingen heerst, zijn wij er van overtuigd, dat de artisten een warme ontvangst ten deel zal vallen en de opzet van de organisatoren ten volle zal slagen.

Nieuws van Overal

— In Londen wordt een electrische rekenmachine geconstrueerd, die duizend maal sneller is dan alle bestaande rekenmachines. In een tiende seconde kan die machine getallen van tien cijfers vermenigvuldigen. Doet U het eens na.

— Opgepast, er zijn valse aandelen van Philips, nominaal ƒ 1000.— in omloop. Prins Bernhard moet voor enige dagen het bed houden wegens lichte bronchitis.

— Het troepentransportschip „Zuiderkruis" vertrok met 1550 man aan boord naar Indonesië. Op de werf van Feyenoord is de kiel gelegd voor een nieuw te bouwen oorlogsschip groot 10.000 ton.

— Volgens het militair overzicht is de republikeinse activi-

MERKWAARDIG KLM NOODLANDING.

Nabij Leeuwarden maakte een KLM-DC 3 toestel, dat laag over de stad vloog en niet optrok, waardoor het tegen een kerktoren aanvloog: een noodlanding. Bij de botsing verloor het drie meter van de vleugel. Volgens luchtvaart experts grenst deze noodlanding, waarbij alle tien passagiers veilig op de grond werden gezet, aan het ongelooflijke. Het toestel vloog na de botsing met de torenspits rakelings onder een net van hoogspanningsdraden door en landde op een weiland.

BRAND VEROORZAAKT PANIEK.

Aan boord van een Chinese rivierboot, die op de Yangtse voer, is brand uitgebroken, waardoor paniek ontstond onder zeven honderd passagiers. De meesten sprongen in het ijskoude water. De brand sloeg over op drie andere stoomboten. Waarschijnlijk zijn vijf honderd personen het slachtoffer geworden.

VERANDERDE SAMENSTELLING VEILIGHEIDSRAAD.

De Veiligheidsraad komt Dinsdag voor de laatste maal in de huidige samenstelling bijeen. Op deze vergadering zullen Brazilië, Australië en Polen uitreden en vervangen worden door Argentinië, Canada en de Oekraine. Enig overgebleven punt op de agenda is de Indonesische kwestie. Begin Januari zal de Palestijnse kwestie in de nieuwe raad worden behandeld.

ALLEEN OM DE STEENKOOL?

Met de Nieuw Amsterdam is mevr. Baiz een dezer dagen in Nederland gearriveerd. Haar man, die thans zijn meesterstitel haalt, reisde haar tot Southampton tegemoet, in het blijde vooruitzicht van een extra hoeveelheid steenkool, die mevr. Baiz meebracht ter aanvulling van het karige kolenrantsoen. Gelukkig valt het met de winter in Nederland nog al mee.

AGENDA

BIOSCOPEN:

WEST-END: „Gaslight" 7 en 9 uur.

CINELANDIA: „Dark Passage" 8 uur.

ROXY: „Ocho hombres y una mujer" 7 uur; „Ladies man" 9 uur.

WIT GELE KRUIS: De dienst van wijkverpleging wordt tot en met 28 December as. waargenomen door Zuster Langemeyer, Pasanggrahan, telefoon 1227.

APOTHEKEN: De avonddiensten tot en met 26 December as. worden waargenomen door: Botica Wilhelmina (Punda), Hendrikplein 7, telefoon 2380 en door Botica Central (Otrabanda), Bredestraat 45, tel. 2281.

CUROM:
Maandag: 18.30 Kinderuitzending (P.); 18.50 Dindermuziek; 19.20 Uitzending in het Papiament; 19.35 Disco-nieuws; 20 Nieuws; 20.15 Comedy music; 20.30 Sportweek; 20.35 Mailbrief uit Nederland; 2z.45 Aether-cabaret; 21.30 De wereld schrijft; 21.35 Melodie en Rythme; 21.55 Het voornaamste nieuws.
Dinsdag: 12 Programma-overzicht; 12.5 Lunchmuziek; 12.30 Nieuws; 12.45 15 minuten met Henri René.

WACHTDIENSTEN. C.P.I.M.

Maandag.

Telegram Afdeling: tel. 307; na 23 uur A. R. Th. Henze, tel. 469.

Personeel Afdeling: J. J. A. v.d. Burg, Amerikanenkamp, tel. 558.

Materialen Afdeling: M. Gautier, Amerik. kamp, Bungalow C-5, tel. 558.

C.S.M.

Rederij: H. B. v. Henegouwen, tel. 246.

Scheepsagentschap: 8 — 23 uur Office, tel. 458/551; 23 — 8 uur A. Bloemink, tel. 288.

Dok Afdeling: J. Kraan, tel. 288.

SPORTCLUB ASIENTO.

Hiermede wordt bekend gemaakt, dat met ingang van 1 Januari 1948 alle oude couponboekjes alsmede de gele hulpcouponkaarten, vervallen zijn. Na bovengenoemde datum zijn dus alleen geldig de per 1 October 1947 in omloop gebrachte coupons; andere dan deze laatste zullen niet meer geaccepteerd worden. Men wordt verzocht van het bovenstaande goede nota te nemen.

De Gezaghebber van Aruba, Plaatselijk Hoofd van Politie brengt hiermede ter openbare kennis dat verkoop van vuurwerk door hem is toegestaan op 29, 30 en 31 December en dat voor de jaarwisseling op 31 December 1947 en 1 Januari 1948 door hem ontheffing is verleend van het verbod van het afsteken van vuurwerk op of aan de openbare weg.

Het blijft echter verboden om op andere dagen vuurwerk af te steken.

Er wordt hierbij een dringend beroep gedaan op de medewerking van handelaren en publiek om niet op andere dagen vuurwerk af te steken.

Aruba, 29 December 1947

Gezaghebber van Aruba,
Mr. L. C. KWARTSZ.

SPORT

SERIEWEDSTRIJDEN C.V.B.

Voordat deze wedstrijden Zaterdag een aanvang namen, speelden de jongens van Scherpenheuvel tegen de jongeren van Aruba. De roodgroenen waren in het veld niet de minderen van de Arubanen, maar als zij bij het doelgebied kwamen, wisten ze geen oplossing te vinden om de bal in het doel te krijgen. De Arubanen hadden er een beetje meer verstand van. Hun uitvallen waren gevaarlijker, maar in de achterhoede van Scherpenheuvel stond een spelertje, dat verstand had van verdedigen. Het was zeker zijn schuld niet, dat Scherpenheuvel met 2—0 verloor. Wanneer deze knaap het niet te hoog in de bol krijgt en zo blijmoedig en sportief blijft spelen, dan kan de C.V.B. er nog veel prezier van hebben.

VITESSE — C.S.C.

C.S.C. heeft zijn kans goed weten te benutten door Vitesse met 4—3 te verslaan en zich daardoor in de volgende ronde te plaatsen. Het zag er anders niet naar uit, dat de mannen van Dominguito met de overwinning naar huis zouden gaan. Vitesse, dat maar 10 spelers in het veld bracht, wist al spoedig een 2—0 voorsprong te behalen. Toen eerst begonnen de C.S.C.-ers te voetballen en wisten het doel van Vitesse tweemaal te doorboren, zodat de rust inging met 2—2.

Na de hervatting had de Vitesse-achterhoede het zwaar te verduren en kon niet verhinderen, dat de watervlugge voorhoede van C.S.C., waarvan Felipa de stuwende kracht was, nog tweemaal Victor het nakijken gaf. Vooral het doelpunt door Felipa gemaakt op grote afstand, was een juweeltje.

Er zat nog een 5e doelpunt in de lucht, maar paal en lat kwamen de keeper te hulp. Vitesse, dat geruime tijd verdedigend had moeten spelen, begon nu een ander spelletje en C.S.C. kreeg het zeer benauwd. De linkervleugel van Vitesse was zeer actief en wist eenmaal een mooi voorzetje te geven, dat Coffie heel rustig afwerkte en de bal over de vallende keeper in het doel plaatste.

De spanning had nu haar hoogtepunt bereikt. Niettegenstaande Mathilde langs de lijn ging zitten, bleef Vitesse met 9 spelers toch de baas. De C.S.C.-ers moesten alle hens aan dek halen om hun voorsprong te behouden. Ze kregen zelfs nog een kans, toen de rechtervleugel doorbrak en alleen voor Victor komende, niet beter wist te doen dan de bal in zijn handen te spelen.

Jammer was het, dat de rechtsbuiten van Vitesse zo tergend langzaam speelde, zodat er nog al wat kansen verloren gingen. Onder grote spanning kwam het einde.

JONG CURAÇAO — VEENDAM.

Veendam kwam zwak uit en was een gewillig slachtoffer voor Jong Curaçao, dat voor de rust tweemaal wist te doelen. Het tweede gedeelte was een getrouwe copie van het eerste gedeelte. Jong Curaçao wist van de vele kansen slechts tweemaal gebruik te maken en Veendam, dat zijn kans kreeg om de eer te redden, bleek daartoe niet in staat. Het einde kwam met 4—0. Veendam zal een ander spelletje moeten spelen, wanneer ze de grote strijd moeten aangaan tegen Asiento. Anders hebben ze hun laatste grote wedstrijd gespeeld.

S.U.B.T. — C.S.C.

Het is voor iedere vereniging een moeilijk probleem om tegen S.U.B.T. de strijd te moeten aanbinden, en vooral als men daags te voren een zware wedstrijd gespeeld heeft. Voor dit geval stond C.S.C. En S.U.B.T., de tegenstander, was kersvers. Toch hebben ze 90 minuten lang goed partij gegeven, zodat de sportliefhebbers geen spijt behoefden te hebben van hun tocht naar het Rifstadion.

Voor de rust wisten de mannen van Antoine driemaal het net te vinden en na de rust tweemaal. C.S.C. bleef goed doorspelen en mocht het geluk smaken de eer te redden wat ze dubbel en dwars verdienden. Het slot was 5—1.

ATHENE OP ARUBA.

Woensdag vertrok de club Athene naar Aruba voor het spelen van verschillende wedstrijden. Het werd een buitengewoon geslaagde tocht. Eerste Kerstdag werd er des morgens tafeltennis gespeeld tussen de vijf beste spelers van Athene tegen de vijf beste Surinaamse spelers op Aruba. De twee voorwedstrijden verloor Athene, maar van de drie eigenlijke wedstrijden wist Athene er twee te winnen. De kampioen van Athene versloeg de kampioen der Surinamers. Het waren zeer geanimeerde wedstrijden, die in een hartelijke sfeer verliepen.

Des middags werd in het bijzijn van veel publiek een korfbalwedstrijd gehouden tussen Sparta en Athene die Sparta won met 2—1. Het was een zeer snelle en spannende wedstrijd.

Op de tweede Kerstdag werd weder tennis gespeeld tegen Sparta: een dubbele en een enkele wedstrijd. Beide partijen werden door Athene gewonnen. Later werd een dubbelewedstrijd tegen Paramaribo gespeeld die Athene verloor. Des avonds om 8 uur werd op het verlichte sportveld van de Lago Heights korfbal gespeeld tussen Athene en T.O.F. De wedstrijd werd door T.O.F. gewonnen met 1—0. Zeer veel publiek was aanwezig.

Athene ziet met genoegdoening op deze tocht neer. Men heeft zich uitstekend geamuseerd en de ontvangst op Aruba was in alle opzichten uitstekend.

K.N.V.B. COMPETITIE.

District I: H.B.S. — V.S.V. 2—1, Haarlem — Ajax 1—1, Volenwijckers— Neptunus 0—0, Xerxes — RFC 3—3, Zeeburgia — Hermes D.V.S. 4—4.

District II: DHC — DWS 2—1, Excelsior — A.D.O. 1—2, Stormvogels — DFC 2—0, Bl. Wit — D.O.S. 2—3, Sparta — Feyenoord 2—5.

District III: Go Ahead — Be Quick 1—2, N.E.C. — Vitesse 3—0, Enschedé — Enschedese Boys 3—1, Zwolse Boys — A.G.O.V.V. 1—3, Wageningen — Quick 1—1.

District IV: Baronie — Helmond 3—1, Longa — Juliana 2—2, Spechten — Willem II 3—1, T.S.C. — B.V.V. 0—2.

District V: Herenveen — Achilles 2—1, Be Quick — Veendam 6—2, Velocitas — Leeuwarden 0—1, Frisia — S.V.A.V. 0—1.

District VI: P.S.V. — NOAD 2—0, Helmondia — Blyerheide 4—3.

Wereldnieuws

PRESIDENTS CANDIDAAT.

Uit Panama kwam het bericht volgens welk Dr. J. J. Vallarino door de „Partido Renovador" tot candidaat werd benoemd voor de komende presidentsverkiezing in Panama.

De verkiezing zal plaats vinden in de maand Mei van het volgend jaar. Dr. J. J. Vallarino heeft inmiddels bedankt als Ambassadeur te Washington.

KAN RUSLAND MEER BIEDEN?

Een vredelievende strijd.

Rusland beweert, aldus Alex Singleton uit Londen, dat het zienderogen de eerste plaats verovert in de vredelievende wedstrijd met de Westerse mogendheden, in het kapitalistisch systeem voor economische heerschappij.

In een lang artikel, dat door de Moskouse radio is omgeroepen, resumeert Izvestia wat er met die landen zal gebeuren, die aan de strijd zullen deenemen.

Het artikel stelt de landen, die vóór het Marshallplan zijn, tegenover de landen die voorstanders zijn van het Molotov-plan voor een economische cooperatie in Oost-Europa.

Het artikel zegt: „Geen enkel kapitalistisch land in Europa kan zich verheugen met een positief resultaat van de na-oorlogse economische reconstructie.

Een heel ander beeld vertoont zich in de Oost-Europese landen, die niet in de Noordamerikaanse val zijn gelopen.

In de meeste landen, die zich aansluiten bij het Marshall-plan, speelt de „hongersnood naar Amerikaanse dollars" een grote rol. Een rol van betekenis voor hun voedselvoorziening en algemene inflatie."

Een meer fleurig beeld, wordt door het artikel van de Izvestia gegeven, voor die landen, die met Rusland samenwerken.

Als voorbeelden noemt het artikel Tsjecho Slowakije en Joegoslavië, die op het ogenblik erg vooruitstrevend zijn, dank zij de hulp van Rusland.

Tsjecho Slowakije, speelt de industrie momenteel een voorname rol. Men heeft reeds 90% bereikt van de vooroorlogse productie. Ook de lonen van de arbeiders zijn inmiddels gestegen, waardoor de werklust der werklieden aanzienlijk is vermeerderd.

Het vijfjarig-plan voor Joegoslavië is in goede aarde gevallen en belooft een grote toekomst voor dit land. Zowel op industrieel gebied als op het terrein van landbouw zijn er vele vooruitzichten te constateren.

Voorts zegt het artikel nog dat de economische reconstructie in Bulgarije, Polen, Hongarije en Roemenië, bevredigende resultaten heeft opgeleverd.

JOODS MEDICUS VERMOORD.

Een Joodse geneesheer, aldus een bericht uit Jerusalem, werd te Beit Safafa ten Zuid Westen van Jerusalem door een schot gedood. Een arabische physchiater welke hem vergezelde, bleef ongedeerd.

TOLOPHEFFING IN BENELUX.

De Beneluxlanden hebben een overeenstemming bereikt over een tijdelijke afschaffing van invoerrechten op een aantal belangrijke producten afkomstig uit andere landen. Deze overeenkomst treedt per 1 Januari as. in werking en heeft ten doel de prijsverhoging tegen te gaan. Het betreft voornamelijk voedingsmiddelen, schoeisel, cement, hout, gereedschappen en machines.

DE MOORD OP ALBERTO RICCI.

Op eerste kerstdag werd te Stockholm de nieuw benoemde Italiaanse Ambassadeur, Alberto Bellardi Ricci, door de krankzinnige Italiaan Guiseppe Capocci met een schaar doodgestoken. Laatsgenoemde, die de ouderdom van 39 jaar bereikt had, heeft zelf verklaard, Ricci te hebben doodgestoken.

Ook de vrouw van de politie gevangen genomen, daar men onderzoeken wilde of zij niet op de hoogte was van wat haar man voornemens was te doen. Deze verklaring werd afgelegd door de hoofd van de politie Klas Larsson.

Deze zeide nog dat Mevrouw Capocci haar man vergezeld had tot de residentie van de vermoorde ambassadeur.

Ricci heeft als gezant gediend sinds September 1945 en zou juist naar Chili gaan, alwaar hij als ambassadeur van Italië geplaatst werd.

Capocci vertelde tot de politie dat zijn actie een wraakneming was tegen de Italiaanse autoriteiten. Hij stelde de Italiaanse regering aansprankelijk voor zijn internering, welke zeven jaar geduurd had. Hij zeide voorts tot de politie dat hij bewust was van zijn daad en dat hij elke kans benutten zou, om een vertegenwoordiger van de Italiaanse regering te vermoorden.

Toen Capocci op Kerstavond door Ricci ontvangen werd, droeg eerstgenoemde een pakje waarin hij een kleermakersschaar verscholen had. Toen Ricci hem de hand toestak, vermoordde Capocci de Italiaanse Ambassadeur, door hem met de schaar een steek in het hart te geven. Toen Ricci neerviel, stortte Capocci zich op hem en bezorgde hem verschillende steken. De politie die even later ter plaatse kwam, constateerde de dood van Ricci.

Hedenavond verwacht men te Stockholm Donna Giovanna Maria, echtgenote van de vermoorde Ambassadeur. Kroonprins Gustaf Adolf heeft de wens te kennen gegeven, persoonlijk de Weduwe van Ricci te gaan condoleren. De Zweedse regering heeft aangeboden om het lijk per Zweeds vliegtuig naar Rome over te brengen.

OORZAAK RAMP NOORS SCHIP ONBEKEND.

In de Noorse kerk te Amsterdam is een herdenkingsdienst gehouden voor de bemanning van het Noorse schip „Skoghaug" dat in de kerstnacht tengevolge van een explosie voor de Nederlandse kust is vergaan. Tien lijken van opvarenden zijn reeds geborgen, maar zestien worden er vermist.

Bij Petten is de enige opvarende vrouw aangespoeld. De stoffelijke resten der opvarenden zullen direct naar Amsterdam worden overgebracht om in het Zeemanshuis te worden opgebaard, waarna zij per Noors schip naar Noorwegen zullen worden overgebracht. Omtrent oorzaak van de ramp tast men nog in het duister, hoewel men vermoedt, dat de ramp te wijten is aan een ontploffing van een ketel. Nederlandse scheepvaartdeskundigen geloven dit niet, daar de stoker, die zich op de vuurplaat in het schip bevond, de ramp overleefd heeft. Er zal nu een onderzoek worden ingesteld, indien de ramp buiten de vaargeul is geschied, dan is een mijn oorzaak.

NIEUWS IN HET KORT.

— New York ligt onder een sneeuwdeken. Het zal drie millioen dollar kosten om de boel op te ruimen.

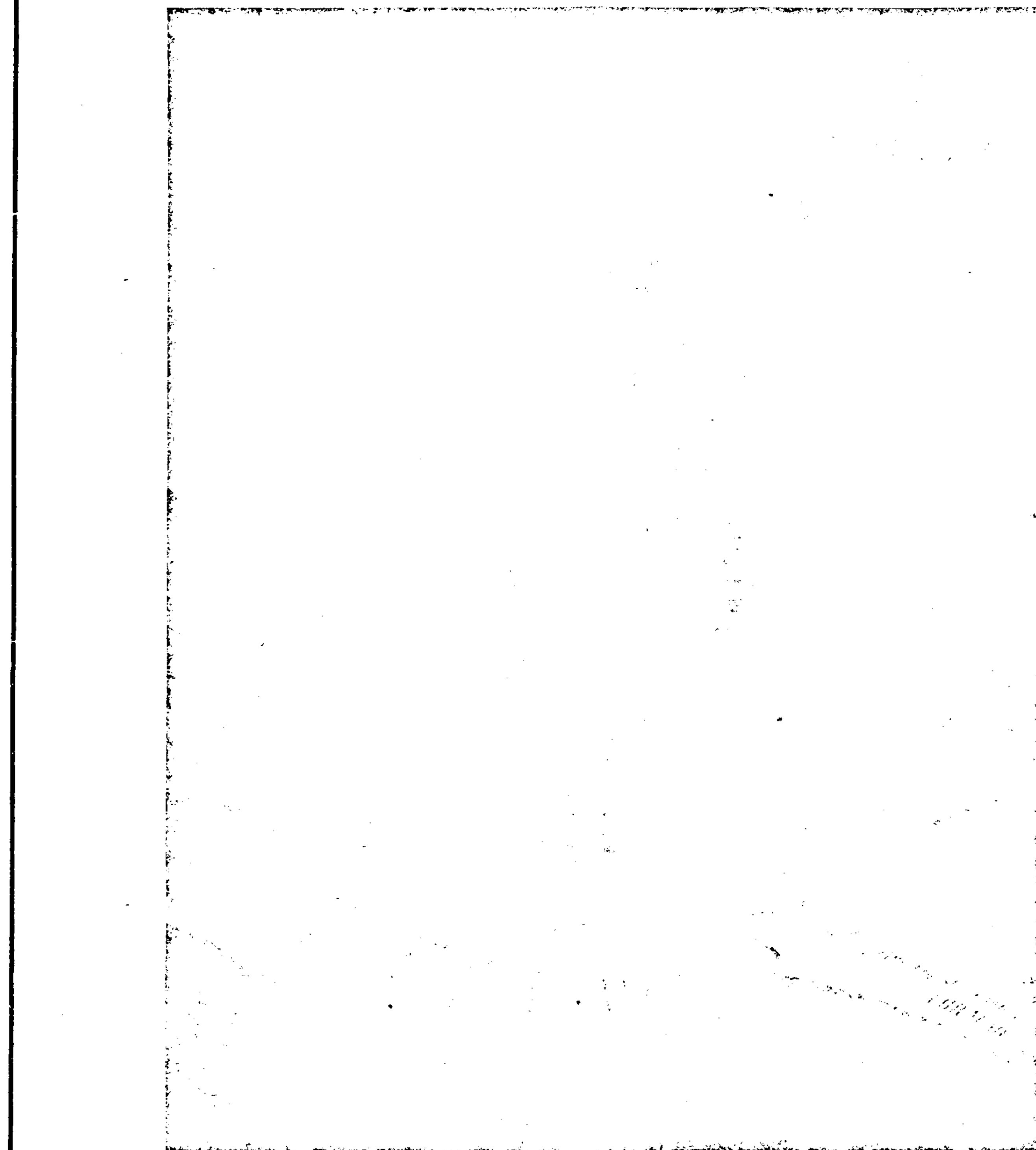
— Vijf en vijftig personen kwamen ten gevolge van deze sneeuwstormen om het leven.

— De sneeuwvlaag is een halve meter dik.

Aan de kust van een waddeneiland is een dode potvis van 3000 kilo aangespoeld.

— Een typhoon kwam op bezoek in Manilla. Tot dusver zijn 56 personen gedood. De wind had een snelheid van 200 km. per uur.

Politieke inzichten van Mgr. Niewindt

MONSEIGNEUR NIEWINDT

Bij gelegenheid van het eerste eeuwfeest van de aankomst van Mgr. Niewindt in het jaar 1924, gaf pater Dalhaus een levensbeschrijving uit van de eerste Apostolisch Vicaris van Curaçao. Het was een boek met een wel wat sterk persoonlijke kleur en het was misschien daarom, dat het niet de Nuyens prijs kreeg, waarvoor het was uitgekozen. De documenten in het boek zijn zeer talrijk en zijn bijzonder goed gekozen, zodat het boek om de documenten alleen reeds waarde zal behouden voor de geschiedschrijving van Curaçao.

Door de talrijkheid van documenten, die er over Mgr. Niewindt bestaan, is de figuur van deze vicaris nog heel goed te onderscheiden, zodat we niet slechts stap voor stap zijn gangen kunnen nagaan in uitvoerige reisbeschrijvingen en uitgebreide verslagen, doch ook zijn inzichten.

Een mens kennen in zijn ideeën is meer waard dan het gehele feitenmateriaal over doen en laten, vooral indien we bedenken, dat Lacordaire reeds zeide, dat een groot mens daarom groot is, daar hij dat, wat nodig is in zijn tijd, scherp ziet en het naar voren haalt.

Misschien is het nodig te onderstrepen voor de onrustige politieke tijd waarin hij thans leven, dat de ideeën van Mgr. Niewindt op het gebied van de practische politiek, het Curaçao van zijn tijd gelden en niet, zomaar gezien de gewijzigde structuur van ons eiland als voor onze tijd bedoeld, mogen worden aangehaald.

In zijn brieven lezen we de verzuchting, dat het toch nodig is dat de Curaçaoënaar voor volledig Nederlander wordt aangezien. En de exclamatie staat er zo vurig in, dat het een punt moet zijn dat Mgr. Niewindt als iets heel wezenlijks en heel noodzakelijks zag voor het te voeren beleid ten opzichte van Curaçao en zijn bewoners.

Herman de Man is met het plan naar Nederland vertrokken om een roman over Mgr. Niewindt te schrijven en als dramatische inslag van zijn boek zou dit idee hebben kunnen gelden. Het boek zal nooit verschijnen...

Mgr. Niewindt is een practisch politicus. Alle gouverneurs, die hij kende vóór van Lansberge — en dat was een gouverneur tijdens zijn laatste dagen, waren ongeschikt, zo verklaart hij openlijk. Hij laat ook heel duidelijk uitkomen, dat de traagheid, waarmee de kwestie „emancipatie" werd aangepakt hem helemaal niet bevalt en als dan eindelijk een commissie benoemd wordt, heeft hij critiek op de leden en verwacht hij er niet veel van.

Het blijft altijd een tragische noot in de geschiedenis van Nederland als koloniale mogendheid, dat een figuur als Mgr. Niewindt moest sterven, voordat de emancipatie afgekondigd werd.

Bij een wijziging van de staatsregeling is het ook Mgr. Niewindt, die critiek levert op het ontwerp en het is vooral de grote macht van de Gouverneur, die hem niet aanstaat. Hij heeft er malse woorden over.

Vooral echter wil hij opkomen voor de grondwettelijke rechten van vrijheid en hij wil niet de mogelijkheid zien, dat de ambtelijke wereld door beroep op onduidelijke texten of traagheid, de rechten niet uitvoert.

Hij is voorzichtig en verstandig. Als een pastoor op Bonaire, Mgr. Niewindt vraagt om toch voor de kinderen, die geen vrijheid hebben er door te krijgen, dat hun „shonnen" een paar uur voor godsdienst vrij moeten geven, is zijn antwoord, dat zo iets te vragen niet opportuun is, wacht eerst. Nu zou de betrokken ambtenarenwereld weer roepen van „bemoeien met zaken, die de Bisschop niet aangaan".

Langzaam werkt hij door om zijn scholen te krijgen en vraagt hij maar steeds om een paar „plak" subsidies. Hij is systematisch in zijn opzet van de parochies, ze komen op strategisch juist gekozen punten en bij iedere kerk wil hij scholen. Verder gaat hij in de bevolkingspolitiek. Hij zag dat Curaçao natuurlijk geen dorpen kende, de mensen woonden rond de cunucu landhuizen (gelijk nu op Savoneta) en daarom vraagt hij enkele bunders rond zijn kerken om straks, als de mensen vrij zijn, dorpen te kunnen stichten. Hij kreeg ze niet, zodat de mensen niet bijeen kwamen te wonen, dicht bij kerk, pastorie of school en gemakkelijk te bereiken voor dokter en vroedvrouw, doch in volle vrijheid gingen wonen op een berg, diep in een dal, ver weg en moeilijk te bereiken. Had men toch geluisterd!

Scherp is hij in zijn critiek op de grond-politiek. Hij ziet in de uitgifte van grond, een achteruitstelling van de katholieke vrije man, hij spreekt het grote woord „communisme" uit, dat door deze politiek in de hand gewerkt zou worden.

Over de landbouwpolitiek van Baron Raders spreekt hij niet natuurlijk, nog over de actie in de tijd van deze gouverneur — er verscheen zelfs een brochure over — om aan de burgers van Curaçao stemrecht te geven. De decentralisatie waarmede hij practisch in aanraking kwam, (hij kreeg opdrachten van de gemeente autoriteiten van Willemstad) wordt door hem niet besproken; doch hij zal wel blij geweest zijn, toen de decentralisatie maar weer werd ingetrokken als onpractisch en onnuttig. Het gaf hem tenminste minder pottenkijkers.

Over emigratie spreekt hij niet, daarover behoefde hij voor 1863 nog niet te oordelen; wel houdt hij contact met Curaçaoënaars buiten Curaçao in La Guaira en Sint Thomas. Hij zal geweten hebben wat schrijvers uit die tijd reeds melden, nl. dat de Curaçaoënaar dol is op zijn eiland. Hij wijst op de achtergelaten families.

Wat de taal betreft, hij volgde de politiek, die ook de missionarissen van Suriname in die tijd innamen, „tot het volk gaan in eigen taal". De schrijver Ds. Bosch getuigt dan ook van hem, dat hij zich met volle energie toelegde op de volkstaal. Deze dominee had gehoopt, dat het papiaments, dat hij lelijk vindt, zou verdwijnen; doch nu Mgr. Niewindt in die taal gaat schrijven, ziet hij alle hoop vervlogen. De dominee is wel zo breed, dat hij Mgr. Niewindt begrijpt en zijn goedrecht niet ontkent.

Wat de Bovenwinden betreft horen we bij Mgr. Niewindt een nationaal geluid. Hij vindt het zielig, hoe Nederland daar zelfs zijn taal niet hoort en hij durft voor de priesters, die daar werken, hulp vragen van het gouvernement, daar men ook bedenken moet, dat zij er Nederland vertegenwoordigen.

Hij leefde mee met de politiek in Venezuela, in Santo Domingo en Haïti, doch hij bleef er natuurlijk buiten.

In zijn verhouding tot andere godsdiensten, als men dit in brede zin opgevat ook politiek mag noemen zien we dat hij geprononceerd aanvallend is zoals blijkt uit de klachten over zijn preken over Luther bij het eeuwfeest en geheel in tegenstelling met te soepele voorgangers, die dooplen voor dominees, is hij streng. Iets wat het conflict rond 1842 met gouverneur Raders en Ds. Conradi natuurlijk nog aan hevigheid zal hebben doen toenemen. Het practisch liberalisme was er niet, wel het theoretisch liberalisme, zo sprak de waarnemend gouverneur bij de oprichting van de kerk van Santa Maria.

Doch in het practisch leven merkte Mgr. Niewindt niet, dat de heren de katholieke godsdienst niet als beschavend beoordeelden.

Het oordeel over gouverneur Raders, schijnt niet gunstig geweest te zijn, ofschoon iemand als pastoor Putman van Santa Rosa deze gouverneur een breed man waande Mgr. Niewindt daar en tegen is pas verzoend in de figuur van Gouverneur van Lansberge, die komend uit katholieke landen, breder van opvatting was en kon weten wat de katholieke kerk voor het volk betekent.

Hij, Mgr. Niewindt, heeft toch de personen gespaard en was geen schrijver van schandaaltjes. Zijn deur stond open, ook voor mensen, die tegen hem geschreven hadden. Soms echter noemt hij paard en wagen.

Er zijn dingen, waarover Mgr. Niewindt met nadruk spreekt, doch waarover nu bijna niet meer gesproken wordt. Herhaaldelijk klaagt hij over de verdeeldheid onder de bevolking van Curaçao, er is geen eenheid, er zijn twee „casten". Deze tegenstelling is mettertijd minder scherp geworden.

Hij spreekt van niet toekenning van ambten aan gehele bevolkingsgroepen. In vlam raakt Mgr. Niewindt over de woorden „niet rijp", en hij draait het om „niet rijp", „niet rijp, maar waarom dan toch niet, omdat we geen onderwijs mogen geven en onze opvoeding verloren gaat?"

Interessant is de mededeling in een van zijn verslagen, dat de Curaçaoënaar in de kranten meeleeft met wat er gebeurt in de naburige landen en vergelijkt hoe daar de verhoudingen zijn en vraagt als dat daar mogelijk is, waarom dan hier niet?

Het boek van pater Dalhaus heeft Mgr. Niewindt niet tot een bekende figuur gemaakt, daarvoor was zijn boek te zwaar om het geheel uit te lezen.

Zodoende bestaat het gevaar, dat de figuur van Mgr. Niewindt nooit meer geheel tot zijn recht zal komen, daar men nu niet meer wil horen over de dingen, waarvoor Mgr. Niewindt heel zijn leven lang moet strijden.

Het boek van pater Dalhaus zelfs leest men niet graag, omdat de dingen, die daar instaan, nu 20 jaar later niet graag meer gehoord worden.

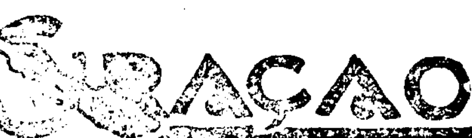
De mogelijkheid bestaat bovendien, dat de indruk van Mgr. Niewindt's werk, aanzienlijk geschaad wordt als men de critiek van de professoren van Warmond over zijn wel heel primitief seminarie in Barber zou gaan publiceren of correspondentie zou vinden van een of ander missionaris, die niet zo enthousiast als de Bisschop, de strengheid van deze man niet heeft kunnen verdragen.

Het zou toch jammer zijn, doodjammer, daar hier een leven voor ons komt, vol toewijding voor Curaçao, zo intens en zo fel, dat het heilig enthousiasme van die man, ons nu nog kan ontroeren.

De gehele geschiedenis van de vorige eeuw is, voor wat Curaçao betreft, nog niet geschreven, uitgezonderd de missiegeschiedenis. Dat komt, aldus merkt pater Dalhaus zuur op, omdat figuren als de geschiedschrijver Hamelberg er niet voor voelden, om in dat verval tijdperk te wroeten.

Het zou tragisch zijn, dat de grootheid van Mgr. Niewindt vergeten werd, omdat men niet over het menselijk kleine meer horen wil.

B.

BURGERLIJKE STAND.

Geboren.

Dec. 4 Vendeloo, Catharina Maria echtg. v. Muschter, J. C. G. d; 2 Kwidama, Enriqueta Luciana echtg. v. Odulia, P. V. d; 4 den Boer, Neeltje echtg. v. van Mourik, J. Ch. z; Nov. 29 Mercedes, Providencia d; Dec. 2 Conquet, Lunita Theresa d; 4 Hoyte, Iris Hycintha echtg. v. Richards, M. L. z; 1 Beaujon, Yolanda Virginia echtg. v. Hatt, R. O. L. z; 5 Becker, Harriette Charlotte echtg. v. Doornkamp, R. P. z; 4 Alfonso, Teonilia Sara Julia echtg. v. Evers, M. A. z; Lacroes, Estrella Concepcion z; Nicolaas, Carmen Maria Isabel echtg. v. Reynaert, G. F. z; Lucia, Beatrice Antonia echtg. v. Jakoba, Silvio Pabio d; 1 Baly, Yvonne Ines z; 3 Leendertz, Reinetta Maria Christiane echtg. v. van de Stadt, F. R. d; 2 Martina, Carmen Maria d; 5 Tel, Jacquelina Gerhardina echtg. v. Rampersad, P. z; 4 Martina, Bertha Maria echtg. v. da Costa S. E. d; 5 Howell, Beatrice Bellita echtg. v. Smith, J. H. d; 6 Thodé, Gladys Aquilina echtg. v. Job, Johan de Dios Fundador z; 5 Hall, Evalina Naomi echtg. v. Heereveen, W. H. G. z; Zimmerman, Ermonda Maria echtg. v. Conquet, L. B. z; Wilson, Muriel Louise d; 7 de Palm, Flora del Carmen echtg. v. Zabala, A. A. z; Ortega, Maria echtg. v. Mongen, A. P. z; 8 Celestina, Maria Angela echtg. v. Willem, J. L. z; 3 Barrow, Edwina Blondina echtg. v. Alberga, I. A. z; 4 Grovel, Sara Agatha z; 7 Harms, Muriel Theresa echtg. v. Frans, H. S. d; 5 Stuger, Emelia echtg. v. Sy, J. J. R. d; 4 Vriend, Flora Francisca d; 8 Harms, Agatha Magdalena echtg. v. Janga, A. V. d; 9 Curiel, Alida Minguelita z; 6 Constansia, Maria Christina echtg. v. Cornelia, A. R. z; 9 Dickens, Clementa Pieternella echtg. v. Ollarbe, F. z; 8 Gustina Rosa Julia echtg. v. Straker, O. z; 9 Agnes, Imelda Catharina echtg. v. Decaster, G. P. d; 10 Juliana, Angelica Alcala echtg. v. Henriquez, L. V. d; Nov. 24 Peters, Johanna Alexandriana echtg. v. van der Geld, G. M. E. z; Dec. 9 Matile, Henriette Carolina echtg. v. MacDonald, H. S. z; Augusta, Ebita Nicomeda echtg. v. de Haak, Ch. J. d 1 C. d; 11 Visser, Lelian Beatrice echtg. v. Cardose, C. J. z; 8 Scorea, Guillermina echtg. v. Edwards, Ch. A. d; 10 Marcera, Petra Paulina d; Fernandez, Vitalia Antonia z; Giterson, Marianita d; 9 Leverock, Elba Eluria z.

Ondertrouwd.

Dec. 5 Kohabir, Monglapersad Petrus en Vinck, Velma Maria; Jansen, Alfonso Angeles en Dorothea, Maria Francisca; Isenia, Venancio Fernando en Pandt, Audrey Blanche Joyce; 6 Agostien, Eusebio Mercelino en Sint Jago, Cornelia Eremita; 8 Peres, Antero en Eisden, Virginia Secundina; 10 Ramirez, Jesus del Carmen en Hernandez, Julia Petra; Webster, Albion Brian en Richardson, Mary Malvina; 11 Copra, Luis Paulino en Mingueel, Leonita Margarita; Fraaij, Filipi Martinus en Elisa, Arebeca Heriberta; Taber, Francis Mandar en Meijboom, Johanna Catharina Helena; Tweed, Joseph Ashley en Bailey Margaret Agatha; 12 Rodriguez, Carlos Manuel en Felida, Cristiana Bonifacia.

Getrouwd.

Dec 10 Martes, Basilio Mauritio en Gonzalez, Genoveva; Eisden, Francisco Pedro en Rogen, Reinilia Paulina; Lemmers, Jacques Lucien Leonard en Huiswoud, Dorothea Maria; 11 Jansen, Gerrit en Schuil, Maria Cornelia; 12 Argus, Miguel Benito en Mercedes, Providencia

Overleden.

Dec. 2 Tokaai, Martinus Obispo 58 j; Nov. 29 Cardoze, David echtg. v. Curiel, R. 71 j; Dec. 1 Senior, Ilva 77 j; Nov. 29 Martina, Johanna Arestina 70 j.; Dec. 5 Daal, Julia echtg. v. Martina, T. M. 42 j; Moreno, Theodora Macardia 81 j; Nov. 22 Dijkstra, Emilia Henriette Pieternella wed. v. Romijn, J. F. L. 91 j; Dec. 1 Phanis, Joseph 25 j; 9 Osorio, Rosa Emita echtg. v. Dania, J. M. R. 49 j.

DERDE DISTRICT.

Geboren.

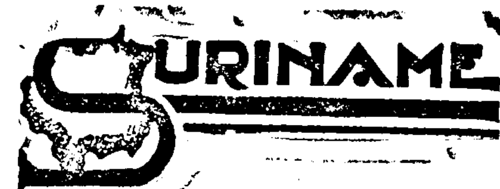
Nov. 8 Muzo, Emerita Virginia d; 13 Celestijn, Isidora Petronilia echtg. v. Lomp, V. M. z; 17 Henriquez, Ursulita Petrona echtg. v. Hansen, T. H. d; 15 Mamerta, Emilia echtg. v. Melfor, C. z; 14 Alberto, Selma Anastacia echtg. v. Alberto, J. P. z; 17 Leonard, Julia Maria echtg. v. Jamanika, T. E. d; 25 Luciana, Angelina Petronilia echtg. v. Albertus, L. V. z; 22 Vrutaal, Seferina Odulia echtg. v. Martha, J. P. d; 28 Kwidama, Eva Maria echtg. v. Leito, J. M. d; 26 Martina, Carmita Natividad echtg. v. Merkies, M. R. d; Kenepa, Mercedes Marcelino echtg. v. Osepa, P. C. z; 25 Meulens, Maria Christina echtg. v. Gonet, N. A. d; 28 Regina, Petronilia Helenita echtg. v. Kirindongo, J. L. d; 24 Kastaneer, Anasita Olibia echtg. v. Passial, F. A. d; 16 Ricardo, Leonicia Justina echtg. v. Ortela, A. M. d; Dec. 2 Pieternelle, Ersilia Ancelma Elma echtg. v. Fenny, L. M. z; 3 Kirindongo, Fidencia Maria echtg. v. Henriette, O. A. z; Nov. 23 Job, Emilia Francisca d; 22 Ortela, Flora Maria d; 25 van Uytrecht, Anna Clemence echtg. v. Mariano, J. M. z; Dec. 12 Doran, Isbelia Romana echtg. v. Janze, L. M. d

Ondertrouwd.

Nov. 26 Victoria, Jacobo Consefor en Mulens, Erania Girigoria

Overleden.

Nov. 4 Welvaart, Reginald Luis 2 mnd.; 8 Isidora, Maria Melanie wed. v. Brinet, J. O. 61 j; Dec. 2 Jeandor, Marius Cleofe 27 j.

PLAN VOOR VERBOUW VAN BANANEN IN SURINAME.

Kosten: zeven millioen Surinaamse guldens.

Plannen om in Suriname op grote schaal de aanplant van bananen ter hand te nemen, verkeren in een vergevorderd stadium van voorbereiding. Mochten deze werkelijkheid worden, dan zouden over drie of vier jaar wekelijks vijftigduizend trossen bananen naar Nederland kunnen worden verzonden, waardoor niet alleen ruimschoots in onze behoefte zou worden voorzien, doch ook een belangrijke hoeveelheid voor doorvoer ter beschikking zou komen.

Gedurende ruim twaalf jaar heeft de Surinaamse Bananen Maatschappij proeven genomen, welke tot bovengenoemde plannen hebben geleid. Vroeger vormde de banaan een belangrijk gewas in Suriname. Ten gevolge van de Panama-ziekte (wortelzwam), is deze echter teniet gegaan. Deze ziekte bleek alleen voor te komen bij bepaalde soorten bananen. Men heeft nu net zolang proeven genomen, totdat men een soort vond — de Congo-banaan — welke daarvoor immuun bleek. Voor de aanplant daarvan moest men echter over een terrein beschikken, dat bevloeibaar was met zoet water. Dit werd gevonden stroomopwaarts aan de Cottica-rivier, aldus „Het Parool".

Onlangs heeft de S.B.M. een ontwerp ingediend bij het Welvaartsfonds voor Suriname tot financiëring van een plantage van 12.000 ha., welke bij gedeelten van 4000 ha. in cultuur zal worden gebracht. Men wil reeds in 1948 een aanvang maken met de exploitatie.

Het Welvaartsfonds heeft omtrent dit ontwerp nog geen beslissing genomen, hetgeen begrijpelijk is, aangezien met de exploitatie een bedrag van zeven millioen gulden Surinaams courant gemoeid is, dat grotendeels door het fonds moet worden gefourneerd. Zodra de plantage een opbrengst gaat afwerpen, willen de belanghebbenden de deelneming van het fonds geleidelijk afbetalen. Ondertussen draagt het Welvaartsfonds echter het risico van deze onderneming.

Onderzocht wordt, of de immigratie van de Caraibische eilanden van vijfduizend arbeiders, die voor de werkzaamheden op de plantage nodig zijn, mogelijk is. De productiekosten zullen niet hoger zijn dan in de concurrerende landen.

Het voordeel dat voor Suriname o.a. uit deze onderneming voortvloeit ligt in de omstandigheid, dat zij een wekelijkse stoomvaartlijn van Amsterdam over Curaçao naar Suriname nodig zou maken. Reeds is bekend, dat de K.N.S.M., die financieel bij deze onderneming is betrokken, voornemens is, passagiersschepen met koelhuisruimte daarvoor in de vaart te brengen.

Nieuws van Overal

NETTE GEVANGENEN.

De zeven Nazie-oorlogsmisdadigers Hess, Von Schirach, Funk, Räder, Speer, Von Neurath en Dönitz, die hun straf uitzitten in de gevangenis van de Berlijnse voorstad Spandau, gedragen zich netjes en genieten een goede gezondheid. Zij werken veel in de tuin. Als het regent of wanneer zij buiten niets meer te doen hebben, werken zij binnenshuis. Daarbij wordt er streng op gelet, dat zij geen metalen instrumenten in handen krijgen. De laatste tijd hebben zij ijverig zakjes geplakt.

PEARSON HEEFT EEN IDEE.

Een radiofiguur, die in populariteit onmiddellijk op Winchell volgt, is Drew Pearson, de amateurprofeet, die elke Zondagavond om 6 uur op sensationele wijze corrupte politici, industriëlen, arbeidersleiders, bankiers en generaals ontmaskert. Omdat er soms met de beste wil van de wereld, zelfs in zo'n groot land als de Verenigde Staten van Amerika, geen wandaden vallen te ontdekken, heeft hij zich op sensationele voorspellingen toegelegd. De meeste van deze voorspellingen kunnen door iedere intelligente dagbladlezer zelf worden gemaakt, zoals de voorspelling, dat indien er niets uitermate bijzonders gebeurt, Franco voorlopig niet van zijn zetel zal worden gestoten. Ofwel: dat er geen kans bestaat, dat Litwinoff Stalin zal opvolgen, of dat de geruchten, dat Hitler in Zaltbommel is opgedoken, op fantasie zullen blijken te berusten. De wijze, waarop Pearson zijn doorzichtige voorspellingen doet is zó dramatisch, dat men de verleiding niet kan weerstaan naar hem te luisteren.